

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

ΤΑΞΗ: ΒΣ1

ΜΑΘΗΜΑ: Αρχαία Ελληνικά

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 9.6.1998

ΧΡΟΝΟΣ: 2 ώρες

ΜΕΡΟΣ Α'

Αρχαία Ελληνική Γλώσσα (Μον. 80)

1. Διδαγμένα Κείμενα για μετάφραση (Μον. 25)

- α) Λέγει δέ, ως ύβριστής είμι και βίαιος και λίαν άσελγώς διαχειμηνος, ώσπερ, εί φοβερώς όνομάζειε, μέλλων άληθή λέγειν. άλλ' ουκ. ένάν πάνυ πραόνως, ταύτα ποιήσω. Έγώ δ' ύμās, ώ βουλή, σαφώς οίμαι δειν διαγινώσκειν. οίς τ' έγχωρεί τών ανθρώπων ύβρισταίς είναι και οίς ου προσήκει. Ου γάρ τούς πενομένους και λίαν άπόρως διαχειμηνους ύβρίζειν εικός, αλλά τούς πολλώ πλείω τών αναγκαίων κεκτημένους· ουδέ τούς αδυνάτους τοίς σώμασιν όντας, αλλά τούς μάλιστα πιστεύοντας ταίς αύτών ρώμαις· ουδέ τούς ήδη προβεβηκότας τή ήλικία, αλλά τούς έτι νέους και νέαις ταίς διανοίαις χρωμένους.

§15-16, Λυσία "υπέρ του αδυνάτου"

β)

άνδρες, τὰ μὲν δὴ πόλεος ἀσφαλῶς θεοὶ πολλῶ σάλῳ σείσαντες ὥρθωσαν πάλιν· ὑμᾶς δ' ἐγὼ πομποῖσιν ἐκ πάντων δίχα ἔστειλ' ἰκέσθαι, τοῦτο μὲν τὰ Λαῶν σέβοντάς εἰδώς εὐ θρόνων ἀεὶ κράτη, τοῦτ' αὖθις, ἥνικ' Οἰδίπους ὤρθου πόλιν, κάπυ διώλετ', ἀμφὶ τοὺς κελῶν ἔτι παῖδας μένοντάς ἐμπέδοις φρονήμασιν. ὅτ' οὖν ἐκεῖνοι πρὸς διπλῆς μοίρας μίαν καθ' ἡμέραν ὦλοντο παῖσαντές τε καὶ πληγέντες αὐτόχειρι σὺν μιάσματι, ἐγὼ κράτη δὴ πάντα καὶ θρόνους ἔχω γένους κατ' ἀρχιστεῖα τῶν ὀλωλότων.

Σοφοκλή "Αντιγόνη" στιχ. 162-174

2. Αδίδακτο κείμενο για μετάφραση (Μον. 10)

Ὡς ἄνδρες, νῦν δεῖ ἄνδρας ἀγαθοὺς ὑμᾶς εἶναι. Νῦν γάρ περὶ κοινῶν τῶν ὑμετέρων ὁ ἀγὼν καὶ περὶ γῆς, ἐν ἣ ἐφυτέ, καὶ περὶ οἴκων, ἐν οἷς ἐτράφητε, καὶ περὶ γυναικῶν δὲ καὶ τέκνων καὶ περὶ πάντων, ὧν πέπασθε ἀγαθῶν. Νικήσαντες μὲν γὰρ ἀπάντων τούτων ὑμεῖς, ὥσπερ πρόσθεν, κύριοι ἔσεσθε· εἰ δὲ ἡττηθῆσθε, εὖ ἴστε ὅτι παραδώσετε ταῦτα πάντα τοῖς πολεμίοις. Ἀπὸ νίκης ἐρῶντες μένοντες μάχεσθε. Μισρόν γάρ τὸ κρατεῖν βουλομένους τὰ τυφλά τοῦ σώματος καὶ ἄσπλα καὶ ἄχειρα ταῦτα ἐναντία τάττειν τοῖς πολεμίοις φεύγοντας·

Ξενοφώντος "Κύρου Παιδεία" 3,3 44-46

3. Ορθογραφία: Λυσία "Υπέρ του αδυνάτου" §10 (Μον. 10)

Παρατηρήσεις: (Μον. 35)

1. Μετατρέψτε στον αντίθετο αριθμό τα πιο κάτω:

οὐδὲ τοὺς ἤδη προβεβηκότας τῇ ἡλικίᾳ, ἀλλὰ τοὺς ἔτι νέους καὶ νέαις ταῖς διανοαῖς χρωμένους.

(Μον. 5)

2. οἶμαι, λέγειν : Να αντικατασταθοῦν χρονικά (Μον. 5)

3. ὀνομάσεις: Να αναγνωριστεῖ και να αντικατασταθεῖ εγκλιτικά.
(Μον. 5)

4. Αναγνωρίστε συντακτικά τα πιο κάτω:
διακειμενος, ἀληθῆ, τῶν ἀνθρώπων, διαγιγνώσκειν ἀπόρως.
(Μον. 5)

5. Να εντοπίσετε στο κείμενο τους υποθετικούς λόγους.
Γραψετε την υπόθεση, την απόδοση και να αναφέρετε τι δηλώνουν.
(Μον. 5)

6. Να μεταφέρετε τα πιο κάτω στα Αρχαία Ελληνικά:
Εἶναι φυσικό ο αδύνατος να προσπαθεῖ να πείθει τους βουλευτές
για να μη χάσει το ἐπίδομα.
(Μον. 5)

7. Πλεῖω, σαφῶς: Να αναγνωριστοῦν και να γραφοῦν τα πραθετικά
τους. (Να διατηρηθεῖ αριθμός, γένος και πτώση όπου υπάρχει)
(Μον. 5)

ΜΕΡΟΣ Β'

Αρχαία Ελληνική Γραμματεία (Μον. 20)

1.

ΣΩΚΡ. Η πολιτεία, εἶπα ἐγώ, μου φαίνεται πως γεννήθηκε, ἐπειδὴ
κάθε ένας ἀπὸ μας δεν εἶναι σε θέση να ἐξοικονομήσει μόνος του ὅλες
του τις ἀνάγκες, ἀλλὰ του λείπουν πολλά· ἢ νομίζεις ἐσύ, πως ἄλλη
στάθηκε ἡ ἀρχὴ τῆς κοινωνίας;

ΑΔ. Καμμιά ἄλλη.

ΣΩΚΡ. Ἔτσι λοιπόν, ἐπειδὴ ἡ ἀνάγκη ἐνὸς πράγματος υπεχρέωνε
τον ἓνα να καταφύγει στη συνδρομὴ ἐνὸς ἄλλου, και τον ἄλλο στη βοή-
θεια ἐνὸς τρίτου, οἱ πολλὲς αὐτὲς ἀνάγκες μάζεψαν πολλοὺς να καθή-
σουν ὅλοι μαζί στο ἴδιο μέρος, για να βοηθοῦνται μεταξύ των· και σ' αυ-
τό τον συνοικισμό δώσαμε το ὄνομα πολιτεία· δεν εἶναι ἐτσι;

Ποιες αιτίες κατά τον Πλάτωνα οδήγησαν τους ανθρώπους να δημιουργήσουν τις πολιτείες; (Μον. 5)

2. Μά ἐγώ, πατέρα, ἄλλο κανένα χτήμα
δέν ἔχω πιά ἀκριβό ἀπό τή δική σου
τήν εὐτυχία· γιατί καί ποιό στολίδι
στά παιδιά μπορεῖ νά 'ναι πιά μεγάλο
ἀπ' τήν τιμή καί δόξα τοῦ πατέρα,
ἢ στόν πατέρα πάλι ἀπ' τῶν παιδιῶν του;
Μήν κρατεῖς λοιπόν μέσα σου ἕνα μόνο
τρόπο νά σκέπτεσαι, καί νά πιστεύεις
πώς ὅ,τι λές ἐσύ καί τίποτ' ἄλλο
δέν εἶναι ὀρθό, γιατί ὅποιοι τό νομίζουν,
πώς μόνοι αὐτοί εἶναι φρόνιμοι, ἢ πώς ἔχουν
ἡ γλώσσα ἡ πνεῦμα πού δέν ἔχουν ἄλλοι,
αὐτοί ἂν τοὺς ξεψαχνίσεις θά βρεθοῦνε
ὁλότελ' ὁδείοι· μὰ ἕνας ἄνθρωπος
καί σοφός νά 'ναι, δέν εἶναι νιτροπή του
νά μαθαίνει πολλά καί νά μὴ σφίγγει
τό δοξάρι* πολύ!

α) Στη ρήση του Αίμονα ποιες αντιλήψεις της εποχής διαπιστώνετε;
(Μον. 5)

β) Πως διαγράφεται ο χαρακτήρας του Αίμονα από τα πιο πάνω λόγια;
(Μον. 5)

3.

Ἐλεγαν ὅτι οἱ ~~αρχές εἶναι ἀπειρες~~
ὡς πρὸς τὸ πλῆθος καὶ ἀτμητες καὶ
~~ἀδιαίρετες καὶ ἀπρόσβλητες~~ λόγω
τοῦ ὅτι εἶναι συμπιεσμένες καὶ χω-
ρίς κενό· διότι ἡ διαίρεση ἔλεγαν ὅτι
γίνεται μέσα στὰ σώματα ἐξαιτίας
τοῦ κενοῦ. Τὰ ἀτομα αὐτά, χωρισμέ-
να τὸ ἓνα ἀπὸ τὸ ἄλλο, μέσα στο
ἀπείρο κενό, καὶ διαφορετικά κατὰ
τὸ σχῆμα καὶ τὸ μέγεθος καὶ τὴ θέση
καὶ τὴν τάξη μετακινούνται μέσα
στὸ κενό καὶ συγκρούονται πέφτο-
ντας τὸ ἓνα πάλω στο ἄλλο καὶ ἄλ-
λα μὲν τινάσσονται ὅπου τύχει καὶ
ἄλλα πλέκονται μεταξὺ τοὺς με κρι-
τήριο τῆς συμμετρίας τῶν σχημάτων
καὶ τῶν μεγεθῶν καὶ τῶν θέσεων καὶ
τῶν τάξεων καὶ μένουν πλεγμένα.
Ἔτσι συντελεῖται ἡ γένεσις τῶν
συνθέτων.

Ποιες βασικές αρχές της φιλοσοφίας του Δημόκριτου εντοπίζετε
στο κείμενο;

(Μον. 5)

ΟΙ ΕΙΣΗΓΗΤΕΣ

Η ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΡΙΑ Β.Δ.

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

..*Π. Κωνσταντίνου*..
..*Α. Κωνσταντίνου*..

.....*Βασιλεία*.....

..*Κωνσταντίνου*..